

Slik kan kommunen samarbeide med nærbutikken

Nærbutikken kan være en nyttig samarbeidspartner for kommunen. Mange kommuner har erfart at de kan få til utvikling i lokalsamfunnet og gode tjenester for innbyggerne ved å spille på lag med nærbutikken.

Flere kommuner samarbeider aktivt med lokale butikker, slik at de kan tilby [kommunale tjenester på butikken](#). Butikkene formidler kommunal informasjon via informasjonsskjerm eller brosjyrer og samarbeider med flere kommunale etater. Mange butikker driver [turistinformasjon](#), andre har [miljøstasjon](#) eller utlån av bøker. Flere butikker arbeider med [integrasjon](#) ved å tilby språk- og arbeidspraksis for flyktninger.

Kommunale servicepunkt

Sju kommuner i Sogn og Fjordane deltar i et [pilotprosjekt for tettere samarbeid mellom kommune og butikk](#), der kommunene har gjort avtaler om å etablere [servicepunkt](#) i butikkene. Butikken tilbyr seg å yte bestemte tjenester for innbyggerne, lokalt næringsliv og tilreisende - og kommunen betaler for avtalt service. Det kan gjelde hjemlevering av varer, kafétilbud, tilsyn med eldre, hjertestarter, integreringstiltak, turistinformasjon, kommunal informasjon, bibliotek, gratis internett, hjelp til å bruke digitale tjenester mm.

Dersom eldre og syke kan få hjelp til innkjøp, ærend og små oppgaver som de ikke greier selv, vil de kunne bo lenger hjemme i stedet for å flytte til omsorgsbolig eller sykehjem langt unna. Dette kan være en vinn-vinn-situasjon både for de eldre og for kommunen.

Lokalt servicesenter

Framtidas nærbutikk er et servicesenter det lokalsamfunnet får dekt sine behov for dagligvarer og mange viktige tjenester. Post, tipping, apotekvarer, lokal mat, drivstoff og turisttilbud er eksempel på tilleggstjenester som gir butikken flere ben å stå på - og gir folk på bygda et bedre tilbud.

Butikken er en del av infrastrukturen i et lokalsamfunn, på linje med skole og barnehage. Derfor har Kommunal- og moderniseringsdepartementet et program for utvikling av distriktsbutikker ([Merkur-programmet](#)), med tilbud om rådgiving, opplæring og støtte til investeringer.

Merkur-programmet har [10 regionale konsulenter](#) som jobber med kompetanseprogram og oppfølging av kjøpmenn og lokalbutikker. Vi oppfordrer kommunen om å ta kontakt med dem.

Dette kan kommunen gjøre for å styrke samarbeidet med nærbutikken

1. Inviter nærbutikkene til et møte for å diskutere hvordan kommune og butikk kan samarbeide til beste for innbyggerne.
2. Ta nærbutikken med i arbeidet med kommuneplan, tettstedsutvikling og næringsutvikling.
3. Utnytt kommunens handlingsrom til å legge til rette for at lokale butikker og andre mindre bedrifter får anledning til å delta i anbudskonkurranser.

Satser på nærbutikken

Mange distriktskommuner ser nytten av nærbutikker, og er opptatt av å ta vare på dem. Da [Rennebu kommune](#) ville satse stort på hyttebygging, så di at nærbutikken på Nerskogen var helt avgjørende for å få til vekst. Derfor valgte kommunen å føre opp et nybygg for butikken, med gunstige leievilkår. [Rømskog kommune](#) har også ført opp kommunalt næringsbygg, tilrettelagt for dagligvarebutikk, fordi de ser på nærbutikk som et svært viktig servicetilbud for innbyggerne.

Noen kommuner støtter opp om utsatte nærbutikker med årlige driftstilskudd. [Alta kommune](#) ser at uten butikk vil resultatet bli fraflytting og dårligere tjenester for innbyggerne.

Handle lokalt

Kommunen kan også støtte opp om lokale butikker ved å [handle lokalt](#). Lokal handel kan være god kommune-økonomi, fordi det styrker det lokale næringslivet og skaper lokale arbeidsplasser.

«Lov om offentlige anskaffelser» gir kommunen stort handlingsrom til å legge opp anbudskonkurranser slik at lokale bedrifter får anledning til å delta. Flere kommuner har gode erfaringer med å utnytte dette handlingsrommet og gjøre innkjøp til skole og barnehage fra nærbutikker.

Kommunen kan for eksempel innrette anbudet slik at det er mulig å gi tilbud innenfor bestemte geografiske områder, noe de har gjort i [Suldal kommune](#). Service og miljø kan med fordel brukes som tildelingskriterium i tillegg til pris.

Distriktssenteret

1.1. 2019 ble Merkur-programmet en del av [Distriktssenteret](#). Bakgrunnen for dette er at Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker å styrke det lokale samfunnsutvikler-perspektivet i Merkur. Merkur skal også styrke dialogen med kommunene.

Distriktssenteret ser at butikkutvikling er god og effektiv måte å drive bygdeutvikling på. Et godt samarbeid med kommunene er avgjørende for å få dette til.

MERKUR

FOR BUTIKKEN OG BYGDA

Distriktssenteret

Kompetansesenter for distriktsutvikling

www.merkur-programmet.no

www.distriktssenteret.no

[Følg Merkur-programmet på Facebook](#)

[Få gratis nyhetsbrev hver måned](#)